

Abonamentele

Pentru Sibiu:
56 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
7 incarea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarchie:
5 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

România și străinătate:
2 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insetriunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțunea și Administrațunea:

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 er.

Epișole nefrancate nu se primeșc.

Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 17 August st. v.

proiectat pentru anul viitor o
nume regniculară la Budapesta și se
cu mult zel pentru reușita acestei
uni.

întreprindere vrednică de toată

expozițiunile sunt în viața economică a
celor ceea ce examenele sunt în viața
scolară, și adeseori la examen scolarul
mai mult decât în toată curgerea
scolară.

în timpul pregătirilor pentru
o încordare generală în cercu-
reducătorilor, un fel de întrecere,
deosebi durează timp îndelungat după
timp. Fiecare expune ceea ce
nu bun între productele sale și să dă
dilnă să-și arate destoinicia. Prin
se face un pas înainte, iar acesta
căstigă sigur în viața economică,
pentru casul, când emulațunea ar
după expozițione.

În alt folos tot atât de sigur rezultă
iar expunerea unui mare număr de
aceste. I se dă prin aceasta producă-
rii ocazie de a cunoaște destoinici-
alor, de ași le înșuși și de a se
prin aceasta și el înșuși mai destoinic,
consumatorul, trecând prin expozițione,
nă măsura valoarea productelor și
voarele bune, din care poate să-și
trebuie.

În expozițione țara ori poporul,
expune, și arată capacitatea de pro-
ducători și adresându-se la alte țări și po-
de dice: Eată ceea ce pot eu pro-
ducă aveți trebuie să de asemenea
adresați ve la mine.

Expoziționea proiectată pentru anul
Budapesta are în vedere toate
foloase.

Adresatorii ei au convingerea, că țara
nu trebuie să se sfiască de ași
productele de tot felul în vederea
intregi, deoarece sunt între ele multe,
au și alte popoare trebuie să. Și
fără îndoială așa.

Înt cu toate aceste multe ramure
expozițione, în deosebi industrială, în
tem și ne simțim mult mai pre-
popoarele apuse: concordanță dar
foarte lesne ne-am compromis.
însă superiori față cu popoare
Orient și fără îndoială le și sun-
teriori în multe ramure de pro-

aceea au fost invitate numai țări
Orient să iee parte la expozițione,
ca apusenii să se mărginească a
judeca, a prețui, a măsura valo-
productelor expuse.

— le dice Ungaria țărilor din
— eu vă deschid la Budapesta o
venit să ne măsurăm puterile în
mi și se vedem, care dintre noi
întăietatea.
poate, dar avem sentimentul,
întăietatea e a noastră, că nici una
țări din Orient nu poate concura

cu noi. Sunt în Ungaria vre-o două milioane de Germani, parte dintr-un popor cu o bogată viață industrială: aceste două milioane de oameni au ridicat nivelul economic al țării și propagă necurmat curențul de dezvoltare atât ca producători, cât și ca consumatori cu trebuințe mai dezvoltate. Cele-lalte țări din Orient n-au avut parte de o asemenea altoire cu elemente mai civilizate, ba sunt și altfel mai depărtate decât noi de centrele de civilizație. E dar un lucru firesc, că țara noastră să aibă întăietatea. Aceasta urmează să se dovedească prin concursul ce se va deschide la anul viitor, iar producerea acestei dovezi e în interesul țării.

Remâne numai întrebarea, dacă țările din Orient vor voi ori nu să iee parte la concurs.

Această întrebare nu mai e economică, ci politică, și dela pricepera oamenilor nostri politici atârnă, ca țările din Orient să fie dispuse a expune productele lor la Budapesta alătura cu productele noastre.

Prea mult ne temem, că ele nu vor fi dispuse a o face aceasta.

Din nenorocire și astădată, ca totdeauna, Maghiarii au pus interesele lor de rasă mai presus de ale țării și au căutat să ajungă prin expozițione scopuri străine naturii ei curat economice.

Judecând după ceea ce cetim în dialetele maghiare, alătura cu foloasele economice se mai caută și foloase politice.

Nu Ungaria, ci națiunea maghiară se pune în planul întâi. Țara întreagă, toate elementele ce compun statul, universalitatea cetățenească ungă dispără în dosul națiunii maghiare: expunem cu toții productele noastre, pentru ca Maghiarii să poată ei singuri să dice: Eată ce putem noi!

Dacă i se va da expoziționiile acest caracter național maghiar, prea mult ne temem, că popoarele din Orient nu vor fi dispuse a se prezenta și ele la concurs.

E dar în interesul țării, ca să nu se facă din o întreprindere de natură economică o cestiune de rasa, și sperăm, că o vor înțelege și compatriotii nostri maghiari aceasta.

Sunt multe și felurite foloasele ce pot să rezulte pentru poporul maghiar în mod firesc din expoziționea proiectată; Maghiarii trebuie să se mulțumească cu aceste foloase firesci. Voind a trage și foloase artificiale, dând expoziționiile un caracter special maghiar, ei provoacă o firească rezistență la toate elementele, ale căror simpatii n'au scut înca să și le căstige și foarte lesne ar pute să compromită causa expoziționiile.

Nu scim care vor fi expoziționiile Sârbilor și ale Bulgarilor, cunoasem însă spiritul ce predomină în România, cea mai însemnată dintre țările din Orient și nu ne îndoim cătuși de puțin, că producătorii români vor grăbi să iee parte la expoziționea Ungariei. Mulți însă dintre dinșii vor remâne în rezervă, dacă i se va da expoziționiile un caracter național

maghiar, ceea ce ar pute să facă participarea României preste putință.

E mare autoritatea actualului guvern român și a d-lui Brătianu în deosebi, îndată însă ce mai mulți producători români ar refuza să iee parte la expozițione, guvernul s'ar afla în strîmtoare: ori ar trebui să renunțe de a primi invitarea ce i s'a făcut, ori ar risca de a se compromite prin forțarea participării la expozițione. Într'un cas ca și în celalalt, cauza expoziționiile nu ar fi servită, ba s'ar face totodată abus de bunele expoziționiile ale unui guvern vecin și s'ar slabii poziționea lui.

Și cine scie, dacă nu tot astfel se prezintă cestiunea și în celelalte țări din Orient?

Nu ne îndoim, că cestiuniile hotărîtoare din țara noastră o înțeleg aceasta și că atât la proiectarea, cât și la realizarea expoziționiile s'au avut în vedere interesele țării, iar nu ale națiunii maghiare în deosebi; nu e însă mai puțin adevărat, că dialetele maghiare fac și din expoziționea aceasta o cestiune de decor național maghiar și provoacă prin aceasta un curent contrar expoziționiile chiar și în țară.

Aici cel puțin ar trebui să rămână neutral terenul, pentru ca să ne putem întâlni cu toții pe el.

Turburările din Cluj.

D-l Dr. Grigorie Silaș a primit concesiune pe un an de dile, iar drept suplinitor consiliul universitar a propus pe Inspectorul scolar, d-l consilier reg. ung. Grigorie Moldovan.

Grigorie Moldovan? — vor fi întreband mulți dintre cetitorii nostri, — cine e acest domn Grigorie Moldovan?

Este un om onorabil.

„Cu viuă bucurie patriotică, — dice un diazar maghiar, — va fi primită numirea lui de toți aceia, care țin la buna înțelegere, pace și frățietate între Maghiari și Români, atât de necesare. Grigorie Moldovan, afară de aceea, că e de naționalitate român, e totodată un aderent probat al ideii de stat maghiare, și va pute să încrucișe, ca tinerimea română se apuce o cale mai corectă și mai patriotică.“

Am dorî însă să scim, care sunt studiile, în virtutea căror d-l Grigorie Moldovan poate aspira la o catedră universitară? — care e trecutul didactic ori literar român, care îi dă ministrului dreptul de a încredința catedra de limba și literatura română d-lui Moldovan Gergely?

D-l Grigorie Moldovan este singurul român, care ia parte la lucrarea literară maghiară, a făcut traduceri, s'a încercat în producători originale, a combătut prin dialetele maghiare toate mișcările naționale române, în sfîrșit, s'a distins ca agitator contra națiunii române.

E drept să fie recompensat pentru aceasta, nu însă cu o catedră universitară.

Astași, când avem și noi un număr de profesori cu titluri academice, chiar nici d-l Trefort nu mai poate confi catedre universitare la oameni lipsiți de ori și ce titlu fără ca să se compromită. Credem dar, că scirea, despre suplinirea d-lui Dr. Silaș prin d-l Grigorie Moldovan e luată din vînt. Dacă e

vorbă numai de aderenți ai ideii de stat maghiar apoi d-l Grigorie Moldovan nu este el singur și d-l Trefort are un mic cerc de oameni cu titluri, din care poate să aleagă. E, în primul loc, părintele Goldiș, profesor de limba română la liceul din Arad și literat, care s'a distins prin operele sale scrise în limba maghiară asupra limbii și literaturii române, e părintele Augustin Hamzea, de asemenea profesor cu titluri academice, e părintele Dr. Ilarion Puscaru, care a scris chiar o gramatică română, și mai sunt peici pe colo și alți tineri de bună speranță ori oamenii mătuși, ale căror sentimente patriotice sunt mai presus de orice îndoială și care așteaptă încuragiare: ar fi o lipsă de tact din partea înaltului ministeriu, dacă l-ar numi tocmai pe d-l Grigorie Moldovan, care nu mai are nevoie de încuragiare.

Cât pentru noi în deosebi, n'am dorit să poate, ca tocmai D-l Grigorie Moldovan să nu fie numit, căci de mult acum nu mai luăm în serios universitatea din Cluj și ar fi pentru noi o mare satisfacție să le putem săcă celor cu un ban în două pungi: Poftim! cu ce văti ales? — Văti stricat cu Români și tot năti căstigat grația Maghiarilor. — Haid! dați un „salto mortale“ după D-l Grigorie Moldovan, dacă vă ţine cureaule!

Dar să mai așteptăm.

Numea D-lui Grigorie Moldovan de sigur va contribui mult, foarte mult, pentru stabilirea bunelor relații între Români și Maghiari, și agitatorii, turburătorii de meserie, trebuie să fie desperați, că li se ia din mâna un atât de puternic mijloc de agitație, cum ar fi conferirea catedrei de limba română dela universitatea din Cluj unei puteri didactice serioase și bine reputate.

Deocamdată întrebăm din nou: s'au cîntat ori nu la Cluj următoarele versuri:

Kerek ez a zsemle,
Tedd vad oláh zsebre,
Dugd be vele szádat
S tiszted a hazánkat:
O te bûdös bocskor!

Kerek ez a világ,
Sok helyt nyilik virág,
Oláhak csak egy a:
Bitofa fa virágja.
O te bûdös bocskor!

Kerek ez ar ország:
Tiszta magyar ország:
Ki ellene bôdül,
Kergesd ki e földröl,
Azt a bûdös bocskor.

Din dieta Croației.

Sedința dela 15/27 August.

La începutul sedinței presidential Krestici dă cuvântul lui David Starcsevics ca să se judece mai nainte de a fi esclus din dietă.

Starcsevics: Voi să mă îsgoniți din cauza cuvântului „odia“. Români, idealul tuturor popoarelor libere, au numit locul unde se aduna poporul „ovile“ (grajd de oi).

Presidentul: La obiect.

Starcsevics: Delljudice fiind în parlament a dis că parlamentul italian este o baracă parlamentară și presidentul să a mărginit numai a-l admonia. Francezii vorbesc numai de chambre și pe presidentul adunării naționale ungurescă întrunite pe câmpia Rakoșului l-ar fi ofensat cineva dacă ar fi vorbit de câmp. Schönerer a numit partidele din senatul imperial venale și n'a fost esclus; în contra mea pentru ce se procede dar în mod atât de draconic? La 1861 Deák a dis: „Noi nu cerem ca să hotărască greutatea numeroasă“

rică, Croația își are teritorul ei, n'a fost nici odată incorporată la Ungaria și Croații stau în fața noastră ca națiune către națiune.⁴ Si ce diceți voi? Că Croația este incorporată la Ungaria! Voi dați aşadar Maghiarilor mai mult decât vă cer. Câte feluri de dări ati născocit pentru noi? Si voi voi să mă pedepsiți? Maghiarii au puterea, ar trebui să vă pună la jug și să are cu voi. Voi însă vă dicați că justiția este coruptă, că administrația nu plătesc nimic, că instrucțiunea este miserabilă și în fața acestora poporul adus la sapă de lemn să nu se revoalte? Fiecare animal își apără pielea sa și dacă eu caut să omor dece din voi, mai nainte de ce mă omor și voi pe mine, eu sunt în legitimă apărare.

Presidentul: Nu permit să se glorifice revolta.

Starcsevics: Apărarea în nevoie este o lege naturală.

Presidentul: Chiem pe orator la ordine.

Starcsevics: Pentru ce mă întrebuști, dată-mi pace! Oratorul se plângă că unii dintre membrii majorității l-au denunțat coroanei, ca și când monarhul constituțional ar da ceva pe asemenea fleacuri. Mări hulit în clubul vostru că eu numai pentru aceea mă interesez de un student îsgonit pe nedrept din Agram, pentru că este fiul meu natural. (Voci: Cine? Numele!) Starcsevics: Voiți numele, ei bine, a fost baronul Zmaici, care mi-a spus. (Sensatie). Confișați șiarele noastre, ne numiți șarlatani, vorbiți de Anton Starcsevics ca de un nebun bătrân!

Presidentul: Vorbesce despre acestea afară din dietă.

Starcsevics: Pentru ca banul vostru să dea ordin să mă închidă!

Presidentul: Caută să dobândesci majoritatea și atunci vei domni.

Starcsevics: În popor avem majoritatea, dar banii pentru cutremurul de pămînt, baionetele și gendarmii, terorismul vă fac vouă majoritatea. Călătoria banului, în urma corespondențelor mininoase, este ținută ca o călătorie de triumf, eu afirm însă, că nici un om de omenie n'a fost în apropierea lui.

Presidentul: Te admoniez încă odată, Exelența Sa este banul nostru al tuturor.

Starcsevics: Nu este adevărat, pentru ce nu ati prezentat formula de jurămînt?

Presidentul: Nu vorbesci ca să te aperi, îți iau cuvîntul.

Starcsevics continuă: Mai nainte de plecare voiesc să vă las ceva de moștenire: Vocea mea o las baronului Ivo Cusevici, discursurile mele tuturor acelor membri din majoritate, cari nu și-au deschis nici odată gura, năczurile mele din cauza întreuperilor voastre, presidentului, și satisfacția ce am avut pentru că v' am vorbit adevăturile cele mai sdrobitoare, toturor acelor suflete onorabile, care suferă nedreptăjile voastre, ear pe mine mă predau alegătorilor mei. Dacă vor fi mulțumiți cu mine, atunci nu voi înceta de a stigmatiza purtarea voastră de pără acum, dacă nu, atunci voi fi liber de o sarcină grea.

Presidentul Krestici: Îți iau cuvîntul. Nu mai poți vorbi.

Starcsevics: Cătă vreme voi trăi și voi fi aici, voi vorbi, sau dacă nu mă veți permite să vorbesc, atunci nu va vorbi nimenea din voi.

Presidentul sună și provoacă pe notarul să cetească numele deputaților, deoarece să a cerut votare nominală.

Notarul Stekovics se încearcă să cetească, dar vocea lui nu se aude din cauza strigătelor lui Starcsevics, care cu voce de stentor cetește fără întreupere paragraful din regulament privitor la datorile presidentului.

Din cauza acestor provocări deputații din centrul și din dreapta părăsesc locurile lor, se grupează împregiurul mesei presidentului și cer să se voteze prin scularie și sedere. (Deputații din stânga fac un sgomot teribil și bat cu picioarele). Presidentul n'are încotro, ridică ședința.

După curmarea ședinței în mai multe părți ale sălei se petrec scenele cele mai turbulente. Deputații din dreapta și din opoziție își adresează insultele cele mai grosolan. Starcsevics strigă: „Să vină aici, cine are curagi! Voiți bătaie?“ Baronul Zmaici se duce la el strigându-i: „Dă!“ Starcsevics i dă un ghion strășnic în pept, în urma căruia Zmaici cade pe spate. Mrazovici sare la Starcsevics ca să-l opreasca de a mai da. Mai mulți deputații din stânga întrevin și Zmaici, un bătrân de 73 de ani, este condus în odaia clubului. Presidentul dă ordin să se golească galeriile. Întărîtarea este la culme.

Membrii majorității, intrunindu-se apoi în localul clubului, încep să se sfătuască ce este de făcut în fața unor asemenea violențe și în fine iau hotărîrea ca pe Starcsevici, dacă va cere trebuință, să-l depărteze din sală chiar și cu forță. Îndată se dă ordin să vină poliția și un despărțimînt de gendarmi. Într-o jumătate de oră totul a fost gata.

Starcsevics se află la locul seu când deodată se pomenesce cu cuestorul dietei Kuzmanovici, care se adresează cătră dînsul cu cuvintele: „În numele presidentului sunt însărcinat de a te provoca să părăsesci sala.“

Starcsevics: Pleacă de aici, eu nu voiesc să sciu de însărcinările d-tale. Sunt deputat și am drept să stau aici.

Cuestorul Kuzmanovici repetă încă de două ori provocarea și de oare ce Starcsevics refușă, Kuzmanovici se îndepărtează și vine comisarul de poliție Vidovici, care îl provoacă în numele legei să părăsească sala. Starcsevics răspunde și acestuia tot în terminii de mai sus. În fine vine căpitanul de gendarmerie Vuletică cu decese gendarmi, cari se grupează împregiurul lui Starcsevics.

Căpitanul de gendarmerie: Te provoacă să părăsesci sala.

Starcsevics, care mai nainte vorbia în ton răstărit, acum întrebă moderat: Cine este mandatarul d-voastre; unde vă este împunernicirea? Căpitanul Vuletică se duce în odaia pre-

sidentului și apoi reîntorcându-se repetează provocarea de mai nainte. Starcsevics: Nu cedează, eu sunt aici în puterea mandatului meu de deputat. Kamenar stăruiesc neconitenit pe lângă Starcsevics să nu cedeze. Parlamentarea mai durează încă câțiva timp și apoi gendarmii pun mâna pe Starcsevics.

Starcsevics declară: Cedează forței! Atât de departe am ajuns, încă representanții popului să fie aruncați cu gendarmii afară din dietă! Bine! Vă urmez!

Însotit de gendarmi, Starcsevics ese din sală, strigând: „Eu am o gardă de onoare, pe voi însă vă va îsgoni ca pe cătelele.“ Escorta de gendarmerie conduce pe Starcsevics pără la poarta edificiului dietei și aci Starcsevics își ia dină bună dela căpitanul.

După reînceperea ședinței Tuscan interpelează în modul cel mai violent pe președintele, pentru ce a îndepărta pe Starcsevics din sală cu gendarmii?

Presidentul declară, că în asemenea împregiuri extra-ordinare, când Starcsevics lovesc pe Zmaici, a fost silit să întrebuițeze măsuri extra-ordinare, neprevăzute în regulament. (contrafaceri).

Tuscan: Dacă ești om cinstit, justifică-te, cum ai putut să întrebuițezi forță. Aceasta este o procedare infamă. Si vouă vi se va măsura cu aceeași măsură. (Voci în dreapta: Procederea voastră este infamă.)

Zmaici (cu mâna la înimă): Așa să-mi ajute D-șeu mie și copiilor mei, dacă am șis ceea ce a afirmat Starcsevics. Poate că în conversație am făcut vre-o observație personală, nu este însă adevărat că aș fi spus ceva din club. (Întorcându-se spre majoritate): Voi de sigur nu mă veți ține de spion sau mincinos (Voci: Nu! Nu!) Miscatovici cere să se hotărască mai întâi asupra escluziei lui Starcsevics și apoi se poate trece mai departe.

Kamenar: Onoarea acestei diete numai atunci va fi satisfăcută, dacă veți reduce pe Starcsevics în dietă printre deputații. N'a fost Starcsevics acela, care a atăcat; membrii majorității au dat năvală asupra lui. Către deputatul Mraovici, Kamenar se adresează cu cuvintele: Esti un laș. Krestici: Starcsevics a făcut imposibilă votarea.

Tkalcici: Eu însu-mi am audit, când președintul, încă înainte de scena cu Zmaici, a trimis după gendarmi; provocarea scandalului a fost intentionată de mai nainte.

Mraovici: Eu n'am voit nici un scandal, dar am ținut de datoria mea să împedesc, de a se maltrata un bătrân în fața mea.

Presidentul Krestics declară, că după convingerea sa, dînsul și-a împlinit numai datoria ce are, de a apăra demnitatea și onoarea dietei; și dă demisiunea și roagă dieta să fie judecătoare asupra procederii sale.

Mai nainte de a părăsi Krestics scaunul președintelui, baronul Zmaici se ridică ca să se justifice. În aplausele dietei, bătrânul deputat declară, că acelă, care l'a lovit în piept dicându-i:

„Propalicza“ (ruinat) este un om fără onoare. Discursul de apărare al bătrânlui a mișcat în mijlocul celor de față.

Discursurile ce au urmat, au provocat eforturi mari sgomot; Kamenar a insultat pe deputatul Mraovics, Pavlovics pe deputatul Gyurkovics, Tuskan și Tkalcics pe vice-președintul Mirko Hrvat, care a ocupat locul președintelui după retragerea lui Krestics.

Presidentul Hrvat propune escluzarea lui Starcsevics prin apel nominal. doi din urmă dela ședințele următoare, astă privință camera se va pronunța în se dă de d. a. dela 5 ore.

Presidentul voiesce apoi să pună la vot escluzarea lui Starcsevics prin apel nominal. formulează întrebarea dacă dieta aproabă procedurea președintelui. Opoziția însă, făcând neatenționat sgomot, împedecă votarea prin apel nominal, din care cauza președintele învită dieta să voteze prin scularie și sedere.

Dieta cu mare majoritate se pronunță pentru escluzere.

Ședința de d. a. se deschide de către vicepreședintul Mirko Hrvat la oarele 5^{1/2}. Cetăduse procesul verbal al ședinței dinainte de ameașă, Tuscan declară că dînsul n'a audiat se fi propus escluzarea sa și întrebă pentru adică să fie esclus dela ședințe. — Presidentul respunde: Din cauza că ai ofensat în mai multă rînduri dieta, ba ai numit chiar și speluncă.

Tuscan se apără într'un mod atât de agresiv, încă președintul este silit să-i detragă efortul. Tuscan nu voiesce însă să scie de această și continuă a vorbi.

Presidentul învită dieta să voteze și majoritatea hotărășe escluzarea lui Tuscan.

Tuscan vorbesce mai departe, din cauza președintelui suspendează ședința pe minute.

La redeschiderea ședinței Tuscan voiesce să vorbească earăși. Presidentul declară că nu poate permite, fiind că el e esclus din camieră, că prin urmare nici nu are drept să vorbească. Tuscan strigă, că va vorbi mai departe, la ceea ce președintul declară că după ce Tuscan refuza a da casei ascultarea cuvenită, va dispune să părăsească sala.

Presidentul părăsește scaunul președintelui apoi cuestorul provoacă pe Tuscan să părăsească sala. Neavând aceasta nici un efect, fiind că Tuscan strigă mai departe, într-un comisar de poliție cu gardă de poliție pentru a provoca pe Tuscan să părăsească sala. Tuscan refuza a se supune. Într-acacea la invitarea misarului de poliție intră în sală căpitanul de gendarmerie cu mai mulți gendarmi, și Tuscan exortă de gendarmi părăsește sala.

După depărțarea lui Tuscan, președintul Hrvat redeschide ședința și dă deputatului Tkalcici cuvîntul ca să se apere. Tkalcici dice că nu se va apăra, fiind că n'are nimic de retras. El a vîdut încă când era scolar la anul 1865 cum s'a tradat țeara Șvabilor și Maghiarilor, acum însă aceste experiențe le-a făcut o măsură și mai mare. Hotărîrile dietei se

Foița „Tribunei“.

Pipérus Pătru.

Poveste de I. T. Mera.

(Continuare).

Petri dincoaci, crescea, dragul meu, de-l vedea cu ochii cum se ridică copacel și el ne-sdrăveni, vezi bine, când a fost de o săptămână, era ca altul de doi ani, când a fost de o lună, era ca altul de trei ani și dela o vreme începând, să se joace și el prin ulițele satului, prin țarină și pe unde vor fi fost isprăvurile de joc ale pruncilor.

Dar Petru tot altfel decât lumea: el nu se juca ca ceialalti prunci, de-a caii, de-a minja, ci lăua ușile și vrămițele oamenilor dela ogreți și ocoale și le svîrlia cum svîrli cocenii peste capetele oamenilor.

— Fie-ar de cap să-i fie, nesdrăveni ce e, diceau bieții oameni, strînguindu-și vrămițele de prin ogreți; da ducă-se el să se bată cu zmeii și-i scoată frații și sora, dacă e atât de tare și ne lese pe noi în pace, oameni aşedați și cu frica lui Dumnezeu ce săntem.

Pipérus Pătru audind vorbele oamenilor ași, audind mâne, întrebă odată pe măsa, dacă a avut el vre-odată frații sau soră. Măsa tăgădui și cu toate puterile ascunde înaintea lui taina ce-i apăsa pe înimă ca o grea peatră de moară.

Pătru tăcău, se dusă la jocul lui și sbrăi! — earăși cu vrămițele oamenilor prin văzduh.

Oamenii amăriți strigă după el în același chip ca mai nainte:

— Fire-ai de mireaz să fii, nesdrăveni ce ești, dar dă-ne pace, că nime nu-ți face nimic și de-ți vine poftă de bătăie, du-te la zmeu de-ți scoate frații și sora, că le-a fi usturând pelea de moale ce le-a fi pe acolo!

Pipérus Pătru audind aceste, nu se putu să stîmpele nici într'un chip, ci se duse la măsa și o rugă încă odată, să-i spue ori de are el frații și surorii?

Măsa tăgădui și acuma și-l luă pe departe cu alte lăruiri, doar l-a face cumva să uite de aceasta; pentru că, mă rog d-voastră, simțea ea, de ce doresce el așa tare să scie ori de sunt adevărate vorbele lumii.

Dar Pătru nu se mulțumi cu atâta, și puse de gând să afle dela măsa ori și cum această taină și într'o bună dimineață, treiindu-să, se făcă bolnav de moarte. Măsa sérmana îl îmbăcia cu una cu alta se trudă în toate chipurile să-i facă pe voie, dar nimic nu-l mulțumia și nimic nu-i era pe plac.

Intr-o vreme însă el șise către măsa:

— Mamă, să-mi dai și pe sub tălpoaia casei! Pentru că trebuie să scii oamenii buni, că el, deși era mai fecior decât feciorii, nu trecuse încă de vremea înărcatului.

Măsa, sérmana, deși din toată inima doria, să-i facă ceva pe voie, tresări la această nesdrăvenie și-l întrebă:

— Cum voi pute face eu acest lucru, Petrea mamă?

— Eacă așa, mamă dragă, șise Pipérus ridicând cu degetul cel mic tălpoaia casei lor.

Măsa atunci îi întinse și pe sub tălpoaie; dar lui Pătru nu-i-a fost să sugă, ci lăsă o lecătuță talpa pe țita, ear măsa strigă odată de durere:

— Au, Petrea mamă!

— Spune-mi mamă dragă, șise Pipérus nepăsându-i de durerea ei.

Muerea sérmana răspunse ștergându-și lacrimile din ochi:

— Cum țoi spune sufletul meu altfel decât, că nu ai frate, nu ai soră, și de-ți-ă spune altfel

Extrase din foaia oficială.

Posturi vacante.

În Bandul de câmpie (comitatul Murăș-Turda) postul de notar cureau. Concursurile sunt a se adresa pâna la 25 Septembrie oficiului pretorial din cercul inferior al Murășului. Alegerea va avea loc la 27 Septembrie n. a. c.

Cincu-mare, postul de conducător al cărților fondarei cl. II. Termin 14 Septembrie. Concursurile sunt a se adresa la presidiul tribunalului din Elisabetopol.

Cluj, (oraș) postul de vice-notar la judecătoria reg. Termin 4 septembri. Concursurile sunt a se adresa presidiului tribunalului din Cluj.

Oradea-mare, postul de concipist la oficiul de măsurare competenței. Concursurile sunt a se adresa direcțiunii financiare din Dobrogea.

Sciri economice.

Recoalta séménăturilor în Ardeal.

În țările de sub coroana Ungariei după rapoartele oficioase recoalta a fost numai mijlocie. În comitatele ardeleni recoalta și starea séménăturilor se următoarea:

Comitatul Albei inferioare. În cercul Uioarei rezultatul săcerișului nu corespunde așteptărilor; grâu și orzul au perdu mult în coloare. În cercul Blajului recoalta grâului din punct de vedere cantitativ e bună, săcra a dat o recoaltă sub-mijlocie; grâu de primăvară și ovăsul mijlocie, orzul e slab; cururuzele s-au desvoltat favorisate de ploaia din Iulie.

Comitatul Bistrița-Năsăud. Recoalta grâului în genere se poate numi mijlocie; grâu a fost plin de teciune; ovăs a fost foarte mult; poame sunt puține.

Comitatul Brașovului. Grâu și săcra au dat o recoaltă mijlocie; celelalte produse sunt bune.

Comitatul Făgărașului. Recoalta a fost foarte bună, ea se poate numi excepțional bună; cururuzele sunt foarte frumoase.

Comitatul Hunedoarei. În unele cercuri recoalta se poate numi mijlocie, în altele bună. Cururuzele s-au îndreptat; struguri sunt frumoși și mulți.

Comitatul Cincului. Recoalta se poate numi bună; ploile au împedecat căratul bucatelor, în urma carcerii grâului a pierdut mult din calitate.

Comitatul Trei-Scaune. Atât recoalta grâului cât și a săcărei corespunde așteptării și se poate numi bună. Cucuruzele încă promit după starea de pâna acum o recoaltă bună. Se arată pe câmp mulți șoareci; poame vor fi în unele locuri destul.

Comitatul Clujului. Recoalta grâului și a săcărei de toamnă e numai mijlocie; sămănăturile de primăvară promit o recoaltă bună.

Comitatul Murăș-Turda. Recoalta grâului și a săcărei e în genere bună; orzul și ovăsul promit o recoaltă bună, culesul strugurilor se arată a fi bună.

Comitatul Tîrnava-mare. Grâu a fost teciunos; recoalta se poate numi bună; cucuruzele sunt bune; ploile dese au stricat strugurilor; poame vor fi puține.

Comitatul Sibiu. Recoalta în genere se poate numi bună; ovăsul și orzul sunt mijlocii; cucuruzele se îndreptă; poame încă sunt multișoare.

Comitatul Selagiului. Rugina a stricat grâului; recoalta în genere e slabă; cucuruzele se îndreaptă; struguri sunt frumoși.

Comitatul Solnoc-Dobrogea. Recoalta grâului și a săcărei de toamnă e mijlocie, grâu de primăvară e submijlociu; cucuruzele sunt slabe.

Comitatul Turda-Aries. Exundarea Ariesului a făcut multă daună în sămănături și feni; cucuruzele au întârziat; recoalta grâului e mijlocie; feni e foarte puțin.

Comitatul Odorheiului. Recoalta în genere e mulțumitoare în comparație cu așteptările agricultorilor.

Cursul la bursa de mărfuri în București

dela 28 August st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până —, 76—80 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20, (de Bacăs) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10.

Săcra (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.55 până 6.80.

Orz (nutret): 60—62 Kilo fl. 6.30 până 6.60; (de berarie) 62—64 Kilo fl. 7.10 până 9.60.

Ovăs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 5.90 până 6.20. Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.45 până 6.50; de alt soiu fl. 6.40 până 6.45.

Rapiță fl. 10.7/8 până 11.5/8; de Banat fl. 10.3/8 până —. Mălai (unguresc): fl. 11.20 până —.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.58 până 8.60 (per Septembrie-Octombrie) Kilo fl. 8.08 până 8.10.

Săcra (primăvară) 69/10 Kilo fl. 5.78 până 5.80.

Cucuruz (Maiu—Iunie) fl. 5.75 până 5.77.

Rapiță (August—Septembrie) fl. 11.75 până 12.75.

Spiră (brut) 100 L. fl. 27.50 până 28.—.

Bursa de București.

Cota oficială dela 27 August st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump. 96.— vînd. 95%
Rur. conv. (6%)	" " " 97.50
Imprumut oraș. București	" " " . . .
Banca națională a României	" " " . . .
Acț. de asig. Dacia-Rom.	368.— . . .
Credit mob. rom.	207 1/2 . . .
Acț. de asig. Națională	247 1/2 . . .
Scriură fonciare urbane (5%)	" " " 87.50
Societ. const.	277.— . . .
Schimb 4 luni	" " " . . .
Aur	5.50 . . .

Bursa de Viena

din 28 August st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	122.10
" " hârtie 4%	91.80
" " hârtie 5%	88.35
Imprumutul căilor ferate ung.	141.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	95.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	101.50
Bonuri rurale ung.	101.30
" " " cu cl. de sortare	100.70
" " " bănești-timișene	100.50
" " " cu cl. de sortare	100.50
" " " transilvane	100.75
" " " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.75
Imprumut cu premiu ung.	114.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	115.80
Rentă de hârtie austriacă	80.65
" " argint austriacă	81.55
" " aur austriacă	103.50
Losurile austri. din 1860	134.—
Acțiunile băncii austro-ungare	858.—
" " " de credit ung.	299.75
Argintul	300.—
Galbeni impărațesci	5.75
Napoleon-d'ori	9.65
Mărți 100 imp. germane	59.50
Londra 10 Livres sterline	121.55

Bursa de Budapesta

din 28 August st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	. . . . .
" " hârtie 4%	. . . . .
" " hârtie 5%	. . . . .
Imprumutul căilor ferate ung.	. . . . .
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	. . . . .
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	. . . . .
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	. . . . .
Bonuri rurale ung.	. . . . .
" " " cu cl. de sortare	. . . . .
" " " bănești-timișene	. . . . .
" " " cu cl. de sortare	. . . . .
" " " transilvane	. . . . .
" " " croato-slavone	. . . . .
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	. . . . .
Imprumut cu premiu ung.	. . . . .
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	. . . . .
Rentă de hârtie austriacă	. . . . .
" " argint austriacă	. . . . .
Losurile austri. din 1860	. . . . .
Acțiunile băncii austro-ungare	. . . . .
" " " de credit ung.	. . . . .
Argintul	. . . . .
Galbeni impărațesci	. . . . .
Napoleon-d'ori	. . . . .
Mărți 100 imp. germane	. . . . .
Londra 10 Livres sterline	. . . . .

La o familie onorabilă din loc primește 3—4 băieți de scoala în ceea cea și cuartir. Condițiunile se pot afla în domiciliu

Hechtgasse Nr. 3.

S Boale	s e c r e t e
[50] B	
le vindec pe baza celei mai noi scrutinii scientific, chiar și casurile cele mai desprăvătării conturbarea ocupării. Deasemenea mările reale ale păcatelor secrete de tinere (onania), distrucția nervilor și impotensia. Cea mai mare discreție. Mă rog de răspuns detaliat despre boala.	
Dr. Bella,	
membru la societăți scientifice și	
6 Place de la Nation, 6. Paris.	

Mersul trenurilor pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiu			
	Tren de perso																		